

formis simillima (cf. maxime XXV 1 cum Delficiana) et praeterea n. XXII—XXIV item legionem XV certo testantur, sed legionem XX glans nulla. Quin etiam veri non est dissimile, Delfici glandem fig. 2 effictam eandem fuisse atque nostram XXV 1 vel ei geminam eiusque aversam quoque partem — Delficum exhibere fig. [9]. — Per se quidem Romanis Italisve viginti legiones tum fuisse non est offensionis, ut patet ex utriusque exercitus magnitudine supra a nobis commemorata.

Subieci quasdam incertas mutilasve:

- a) apud Kestnerum: *porta l'indicazione della legione XVI*, Kestner *Bull. dell' Inst.* 1847 p. 116. — Omnino male lecta est, fort. pro LEG. (aut L.) XV.
- b) rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1871 n. 1129]. Pendet 54 gr. Descripsi: *LEG*/. — Litterae excepta prima illidendo distortae sunt.
- c) rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1871 n. 1128]. Pendet 58 gr. Descripsi: *LEG* (incerta).
- d) rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1870/71 n. 1066]. Pendet 48 gr. Descripsi: *L*. — Saepe infligendo pessumdata fere est, ut lectio excepta fort. *L*. plane incerta sit.

Glandem, quam musei Kircheriani esse Garruccius in *Bull. dell' Inst.* 1866 p. 28 [at ibi non extat], contra Perugia ab Fortnumio ad se allatam fuisse Syll. n. 963 dicit, incisas litteras exhibuit

XV

Cuius rei fides penes auctorem esto.

- 6086 XXVII [vol. n. 665] 1 haud dubie prope Asculum rep. [in mus. Asculano 1872 ab Lazzarinio acquisita n. 1444]. Pendet 50 gr. Robiginem habet gilvam.
- 2 rep. in Castellano [in mus. Ascul. 1871 n. 1315]. Pendet 36 gr.
- 3 [in Santangelanis n. 3, musei Neapolitani n. 1721]. Pendet 44, 5 gr.; robigine flava incrustata est.
- 4 [Romae vidi apud Lancellottum de Lancellottio patricium Asculanum' GUALTH.].
- 5 *si rinvenne non ha molto in Ascoli* MIN. p. 217.

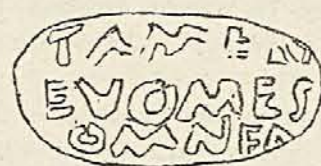

EM · TIBE
MALVM
MALO

- 1 Descripsi et supra exhibui; v. 1 *tibe* potius quam *tibi* esse puto. — Gabrielli Feuardenio 25 Febr. 1876 (v. 1 IM · TIBI); Mommsenus in schedis (v. 1 EM · TIBI).
- 2 Descripsi: EM · T/// | MALVM | MALO.
- 3 Descripsi et supra exhibui. — Kiessling *Bull. dell' Inst.* 1862 p. 83: EM | MALVAM | MAL = *eme malvam mal(am)* (inde Mommsen p. 559 add. ad n. 665); Garrucci Syll. n. 968: EM/// | MALVM | MAL.
- 4 Gualtherus Sicil. tab. 1624/25 comm. p. 26 (= Thes. Sicil. VI 384) vv. non divis: M. II. MALVI. M (inde Mommsen n. 665).
- 5 De Minicis t. II 30, p. 202 et 217 qui vidit, sed in ea legenda plane secutus est Gualtherum: M II | MALVI | M coniciens esse: *m(illa) II malui m(ille)*. (Ex Minicio Ritschelius t. VIII 27 et Mommsen n. 665.)

Em tibe (= *tibi*) *malum malo*, i. e. em tibi *mālo* (hosti) *mālum* (hanc glandem). Cf. Plautus *Milite* 5, 13 (1402): *em tibi*. PYRG. *Oiei*, *satis sum verberatus*; Terent. *Andr.* 5, 2, 1, eun. 3, 2, 19.

XXVIII in Castellano rep. [in museo Asculano 1872 n. 1400]. Pendet 55 gr. Colore est caesio.

TAMEN
EVOMES
OMNEM

Descripsi et delineavi.

3 lego *omnem*: quarta littera E (non I), quinta M, vix A fuisse mihi visae sunt. Cf. sequentem.

- 6086 XXIX [vol. I n. 1509] 1 Asculi ante portam Romanam ante LX circiter annos rep. esse dicitur [in museo Asculano n. 90, 5, ubi certe iam a. 1866 fuit]. Pendet 60 gr.
- 2 [in museo marchionis Campana, nunc in museo Parisino. — Inter Perusinas exhibet Garruccius temere].

//AVRVM
VO...S
MALO

1:

in parte aversa:

TAMEN
EVOMES
OMNEM

- 1 Descripsi et supra exhibui. Lectu difficilis est, cum hastae aliquot litterarum mala fusione aut illidendo parum nunc emineant aut confusae sint, velut v. 5 E prior et v. 6 OM.
- 2 Longpérier misit Ritschelio 14 Sept. 1863 delineatam a se in duobus ectypis chartaceis (quae mecum communicavit Curtius Wachsmuth). — Ed. in *Cataloghi del museo Campana* cl. II p. 5 n. 29 (inde Mommsenus vol. I p. 560 n. 1509 et ex hoc Garrucci Syll. n. 1403): PVOMIS | OMNIA | AVR | VDRV | MALO|. — Longpérier adnotavit haec: *Quant au gland de fronde, il a reçu une foule de coups, de contusions qui au moulage prennent l'apparence de lettres et se confondent avec les caractères réels. — Les glands de fronde de la collection Campana sont en grande partie faux [vide n. 696* sqq.]; mais celui-ci est bien authentique. Ipse agnovit hos ductus: AVRVM | VDRVE | MALO | T...LND | EVOMES | OMNEM. In altero ectypo ante AVRVA// discerno A. In n. 1 h. l. plumbum male habitum est.*

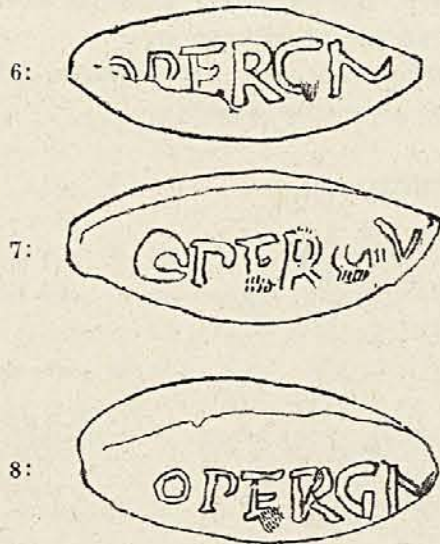
De aversae quidem partis lectione constat ex n. XXVIII, sed quid in antica leteat plane incertum est. Mihi in mentem venit haec interpretatio, quam tamen facile patiar meliori cedere: [*t*]aurum vo[re]s malo tamen evomes omnem, ubi taurus significaret Italiam, sicut in sociorum nummo repraesentatum videmus taurum, qui lupam (i. e. Romam) humi prostratam cornibus ferit (Mommsen *Wünzswesen* 1860 p. 589). Sed *malo* non video qui possit satis apte explicari, sive interpretaris *mālo* sive *mālo*; nam, si *mālo*, res comparata quae esse possit non video (desideraretur potius *nihil moror* vel simile quid, sin *mālo*, vix acquiesci potest in talibus: Taurum vores malo tuo (vel communi), lupa; etiam si voraveris, tamen evomes omnem. — An legendum MADO i. e. *ma(n)do*, edax? Cf. vol. X 3824 *ma(n)do* (a mandando).

Exemplari Asculano abusus Vincenzinius inscriptionem sibi effinxit et excudit hanc: *taer* (aut *tasen*) | *vetomes* | ..er.. (novissime *hernia*). Ipse Gabriellio in museo dixit sic *vetomes* sibi videri legendum esse; cf. falsas.

- XXX [vol. I n. 710] 1 rep. in Castellano [in museo Asculano 1871 n. 1307]. Pendet 60 gr.
- 2 et 3 [ab Lazzarinio acquisivit a. 1872 museum Asculanum n. 1459 et 1457]. Pendet 62 gr., 64 gr.
- 4 in Castellano rep. [in museo Asculano 1871 n. 1132]. Pendet 60 gr.
- 5 [in museo Asculano 1868 n. 676]. Pendet 57 gr.

- 6086 XXX 6 rep. in Castellano [in museo Asculano 1870 n. 895]. Pendet 56 gr.
 7 [in museo Kircheriano n. 253].
 8 [in museo Kircheriano n. 252].
 9 [in museo Neapolitano n. 74 = 219]. Pendet 65 gr. Robigine alba obducta est.
 10 [in museo Bononiensi]. Pendet 64 gr.
 11 [in museo Wiesbadensi n. 7808, empta a. 1872 ab Iheringio Monacensi cum falsis 739* 1—4 et 757*]. Robigine subalba oblecta est.

OPERGK aut (6 et 7) OPERGM

- 1 Descripsi: OPERGK
 2 Descripsi: OP//RGK
 3 Descripsi valde detritam: OPERC//
 4 Descripsi: O//TERGK
 5 Descripsi: OPERGK. Litterae P hasta sursus aliquantulum producta est, ut tamen de I ligata cogitari non posse videatur.
 6 Descripsi et supra exhibui.
 7 Descripsi et supra exhibui. — Ruggiero n. 253; Garrucci Syll. n. 971 OPERGIV male.
 8 Descripsi et supra exhibui (infra duas ultimas litteras plumbi particula desecta est). — Ruggiero n. 252; Garrucci Syll. n. 971 OPERGI male. Hanc ut videtur exhibet De Minicis tab. II n. 72: OPÉRGK (perperam clausa P et É pro E), qui in commentario prorsus omisit, (inde Ritschl t. IX 64 et Mommsen n. 710).
 9 Descripsi: OPERGK (in fine utrum K sit an I, incertum est). — Fiorelli Catal. n. 74 = 219; Garrucci Syll. n. 971: OPERGI male.
 10 Descripsi: OPERGI. — Rocchi, qui cum Mommseno communicavit (Corp. I p. 560 ad n. 710), legit AITO-PERGE, id quod admitti nequaquam potest.
 11 Descripsi: OPERC. Videtur esse genuina. — Ed. Bergk Rhein. Jahrb. 55 (1875) p. 52 = Schleudergeschosse p. 124.

Huius glandis, quam ad Asculum pertinere nunc demum ex n. 1—6 intelleximus, prolatae fuerunt lectiones hae:

- OPTÉRGIN(orum) Mommseni ex Minicii (de lectione tacentis) imagine (8).
 AITO-PERGE Rocchii (10).
 OPERGI Garr. (8).
 OPERGIV Garr. (7).
 OPEROR Desjardins } ex Vincenzinii falsis sed ex Minicii ima-
 OPTÉRVA Bergk } gine repetitis.

Vera est aut ea quam ipse, tum quidem praeter imaginem Minicianam iisdem Vincenzinianis usus, repperi (cf. ad 737* 101 sq.):

OPTÉRGA i. e. ob terga

i. e. ad, in terga — cf. Ennii (apud Festum p. 178 = Vahlen p. 44 et 175) ob Romam legiones ducere et ob Troiam duxit, tragici incerti (Ribbeck ed. 2 p. 248) ob os ora obvertebant sua, Plauti mil. 2, 1, 70 (148) glaucumam ob oculos obiciemus; composita obdere, alia —, ubi

tamen mirum est op in utraque inscriptione (n. XXX et XXXI) pro ob positum; aut, si lineola, quae in n. 7 clariusque in n. 6 accessit, non est casu addita,

OPTÉRGIN

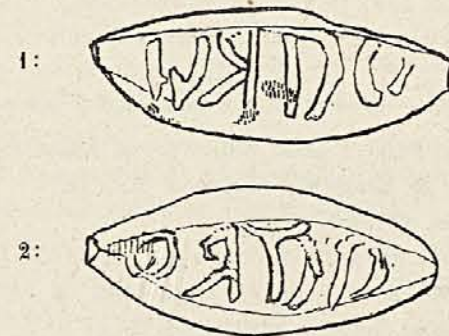
Hoc si probamus, in ceteris exemplaribus statuendum erit ultimam lineam fusionis defectu non provenisse elisaque I scriptum esse pro OPITERGIN, ut glans cum Mommseno referatur ad Opiterginos, funditores opinor.

- 6086 XXXI [ab Lazzarino acquisivit museum Asculanum a. 1872 n. 1458]. Pendet 60 gr.

OPTE

Descripsi. Pone E pars periit, fortasse cultro desecta. Unica est, in qua inscriptio n. XXX litteris TE non ligatis exhibetur.

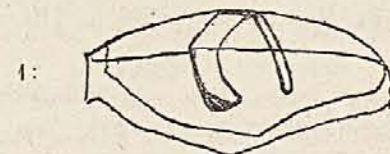
- XXXII 1 rep. in Castellano sub oppidi muris prope pontem q. d. Cartara a Balthasare Saladini [empta a museo Asculano 1870/71 n. 1060]. Pendet 63 gr. Colore est cineraceo.
 2 [in museo Kircheriano n. 248].
 3 rep. in Castellano [in museo Asculano 1871/72 n. 1321]. Pendet 64 gr.

- 1 Descripsi ut supra.
 2 Descripsi ut supra. — Ex Minicii apographo Fabretti Corp. I. It. n. 2640 et tab. XLIV; Garrucci Syll. 970; Ruggiero Cat. n. 248, qui Minicium edidisse p. 55 non recte indicavit; debebat pro p. 55 scribere p. 65 ed. separ. (= p. 251) eamque referre ad Kircherianam n. 247 (= nostram n. XLV 3).
 3 Descripsi. Male habita est, ut sola restent haec: IΩA... quae fortasse eiusdem inscriptionis sunt reliquiae.

Recepi, quamquam Latinam esse non constat; nam lectio incerta est. — Kircherianam OIKO in tab. Fabr., OKIKO in comm. Fabr., ONKO Garr., INIKO Rugg. legerunt, Asculanam I legisse OSTRA videtur Vincenzinius, certe hanc inscriptionem pluries excudit, vide 727* 481 al.; sed haec admitti nequeunt. Mihi visa est fere talis qualem supra exhibui. Neglegenter exaratum esse pro IΩA(ε)TPO (vide n. XXX) coniecit Gabriellus, dubitans ipse. Fortasse nomina hominis latent.

- XXXIII 1 Asculi (ante LX fere annos ad portam Romanam, ut ferunt) rep. [in mus. Asculano certe inde ab a. 1866 n. 90, 3]. Pendet 37 gr.
 2 in Castellano rep. [in mus. Asculano a. 1872 n. 1426]. Pendet 45 gr.
 3 in Castellano rep. [in mus. Asculano a. 1875 n. 1849]. Pendet 39 gr.
 4 [Asculi apud Venturinium aurificem]. Pendet 39 gr.

1. 2. 3. 4 Descripsi.
 Glandes hae quadrilaterae sunt litteraque supra binas areas perducta est; intellegenda videtur esse A (Etrusca?).

Lucernae (p. 616 n. 6081).ad 6081 1. 6. Immo *S. Trifone*.ad 6081 21. Ed. Nino apud Fiorellium *Not. degli scavi sic. P-COR& et P-COR.*

ad 6081 33. Fallerone in aedibus privatis lucernam inscriptam FORTIS vidit Lanzi teste itinerario ms. a. 1777.

Vasa et vascula (p. 620 n. 6082).

ad 6082 18. Ad Norciam *nel piano di S. Scolastica* vascula huius generis duo nuper reperta sunt, alterum figuras exhibens camentium donaque ad aediculam ferentium inscriptum *Λ·CANOLEIO·T·F·FECIT*, alterum figuras exhibens scuta ferentium et pugnantium inscriptum *Λ·CANOLEIVS·Λ·F·FECIT*, ut refertur apud Fiorellium *Notizie degli scavi* 1883 p. 169 (cf. p. 128).

ad 6082 19. 46. 52. 94. Ed. Nino apud Fiorellium *Not. degli scavi* 1882 p. 118.ad 6082 32. Tarenti in fundo domini Albano rep. ed. Viola apud Fiorellium *Not. degli scavi* 1883 p. 186.

ad 6082 63. Ninus l. c. sic: PILOT|HAERVS.

ad 6082 70. Immo *S. Trifone*.

ad 6082 79. Alterum exemplum musei Asculani n. 3270 Gabriellius excepit sic:

TERTI
TITN

ad 6082 91. Ninus l. c. sic:

ACAST
T / B A

ad 6082 101. Ninus l. c. sic:

FAVS
T V S

6389 1 in labro dolii permagni. Fallerone [in ludo litterario].

C · V

Lanzi in itinerario ms. a. 1777.

1a litt. eminentibus. [Asculi mus. n. 3268]

CHOE
RIO

Gabriellius misit.

4 urna magna cretacea rep. M p. extra Montolmo oppidum.

LXXXV

Lanzi in itinerario ms. a. 1777.

6389 2 Pentimae rep.

Q · P V

Nino apud Fiorellium *Not. degli scavi* 1882 p. 118.

2a in margine dolii Tarenti reperto [Romae apud Henzenum].

SABBI BEL

Descripsit Henzen.

3 in amphorae ansatae, quae prodiit prope Atri oppidum in praedio suburbano, operculo diam. cent. 10, habente medium cippulum prostantem; circa eum scriptum est litteris vetustis:

HARIA

Gabr. Cherubini apud Fiorellium *Notizie degli scavi* 1882 p. 419.*Signacula* (p. 623 n. 6083).ad n. 6083 33. 'Corrige *P. Cauli Coerani*. Idem fortasse est *P. Cauius Coeranus negotiator ferrariarum et vinariae X 4934*'. DESSAV.

6390 1 Montolmo [apud canonicum Bolognetti].

L C MAX

Lanzi in itinerario ms. a. 1777.

6390 2 forma piscis; rep. a. 1880 prope abbatiam *S. Apollinaris ad dextram Aesis* [Iesi apud Alex. Chiappetti].T
PETRON
I IVSTI

Ectypum misit Chiappettius.

6390 3 inter Iuvani rudera (*S. Maria di Palazzo*) in ipsa area aedis Dianae rep.C · TADI
SEVERITheseus Madonna apud Fiorellium *Notizie degli scavi* 1883 p. 176.*Glandes Asculanae* (p. 631 n. 6086).

p. 636 col. 2 lin. 23 sub PIR dele :

lin. 13 a fine pro 'carentem' scribe 'carentes n. 138—142 et'.

lin. 12 a fine pro 'CLXXXIII' scribe 'CLXXVIII' et pro 'CLXXXI' scribe 'CLXXVI'.

p. 644 col. 2 lin. 7] Glans Riseana cum museo baronis Meester de Ravestein, donatione nuper venit in museum Bruxellense q. v. *Porte de Hal*; Ravestein edidit Catalogo musei sui vol. III (1882) p. 391. Ectypum nuncisci non potui frustra intercedentibus et Ernesto aus'm Weerth et ipso barone de Ravestein.

p. 643 col. 2 lin. 14 a fine pro 'quid, sin' scribe 'quid), sin'.

p. 644 col. 1 lin. 8 pro 'Monacensi' lege 'Mogontiacensi'.

p. 645 col. 2 lin. 17 a fine pro 'xxxvii' lege 'xxxviii'.